

PUBLIC HEALTH
MEDICAL SCHOOL

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Απόστολος Βανταράκης
Καθηγητής
avanta@upatras.gr
Εργαστήριο Υγιεινής
Τμήμα Ιατρικής,
Πανεπιστήμιο Πατρών

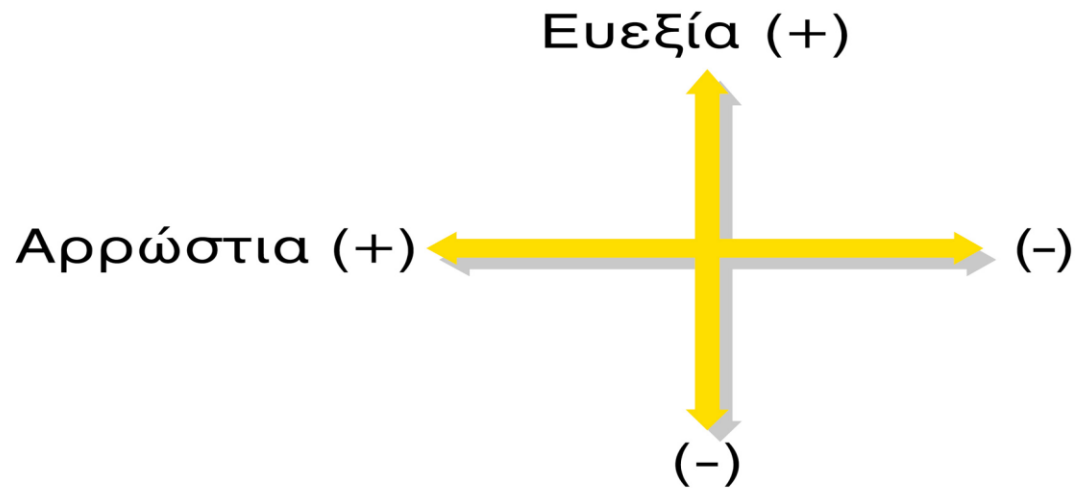

ΥΓΕΙΑ

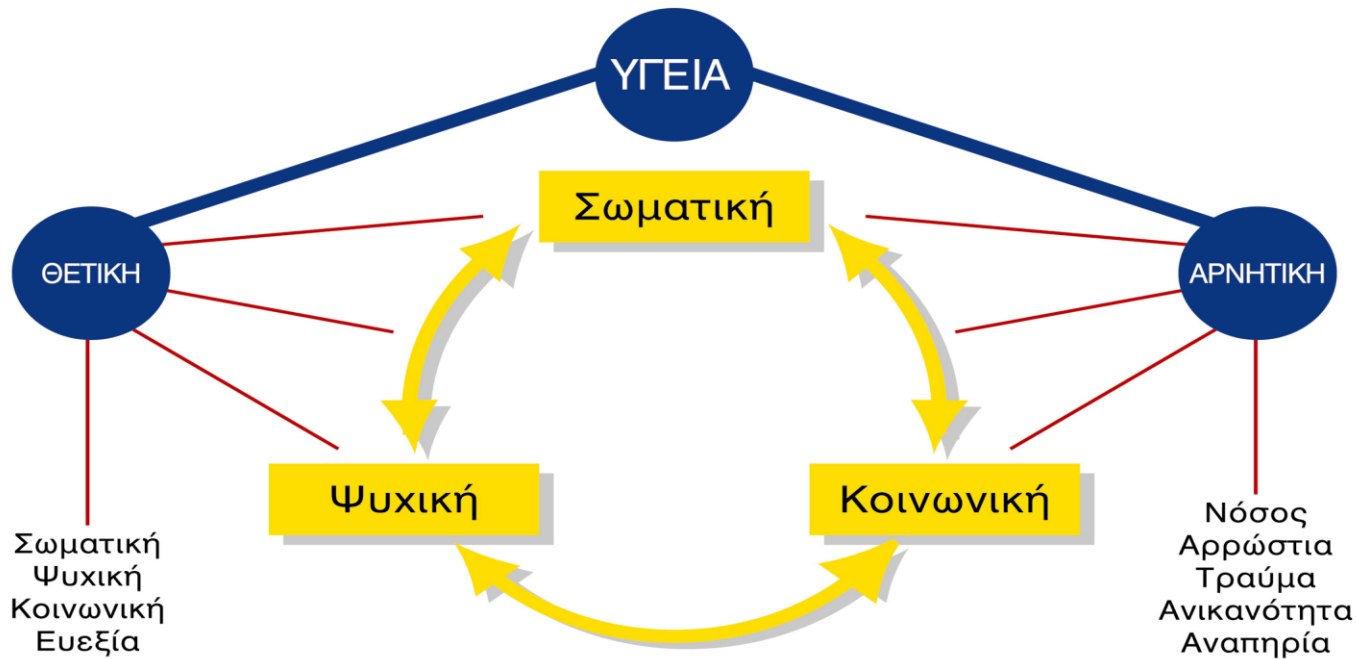
Σύγχρονος ορισμός

Υγεία είναι η κατάσταση πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας, και όχι η απλή απουσία της αρρώστιας ή της αναπηρίας (ΠΟΥ, 1947).

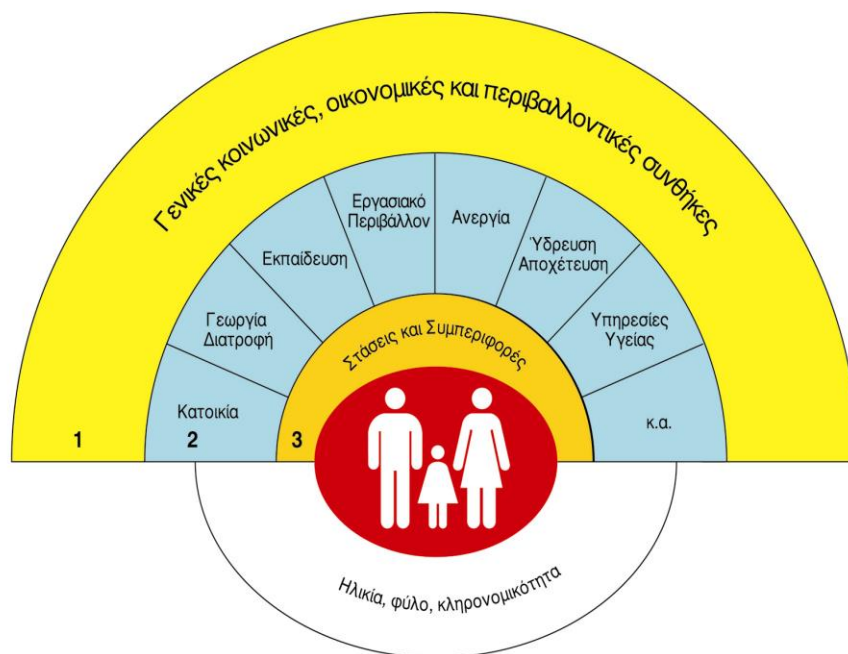
ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΣΤΗΝ ΥΓΕΙΑ

ΥΓΕΙΑ

PUBLIC HEALTH
MEDICAL SCHOOL

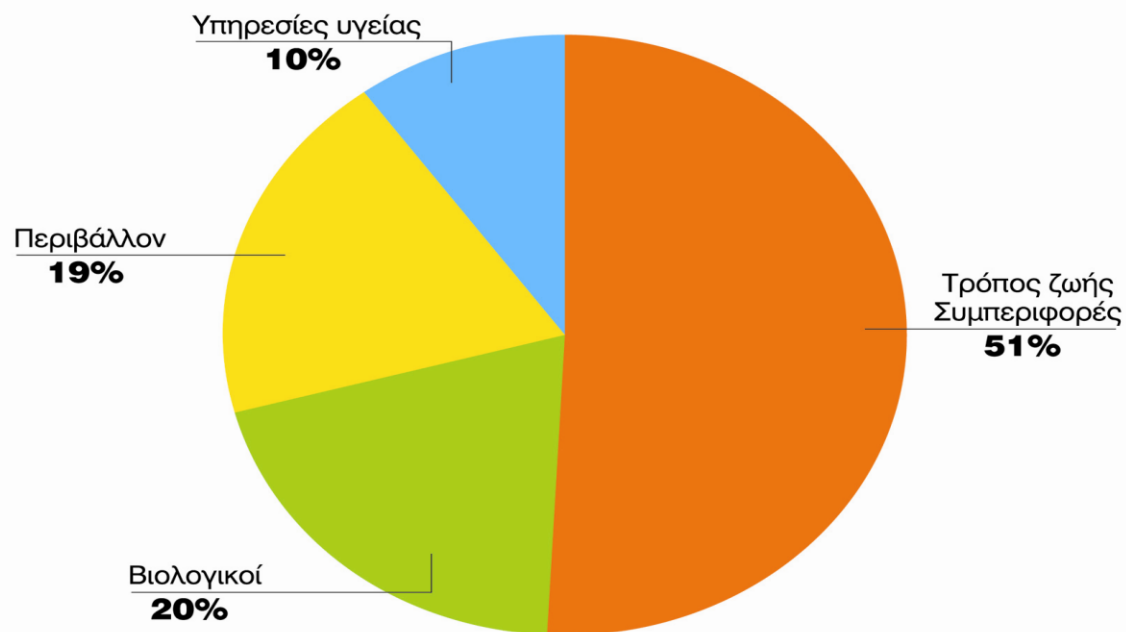
ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

ΥΓΕΙΑ

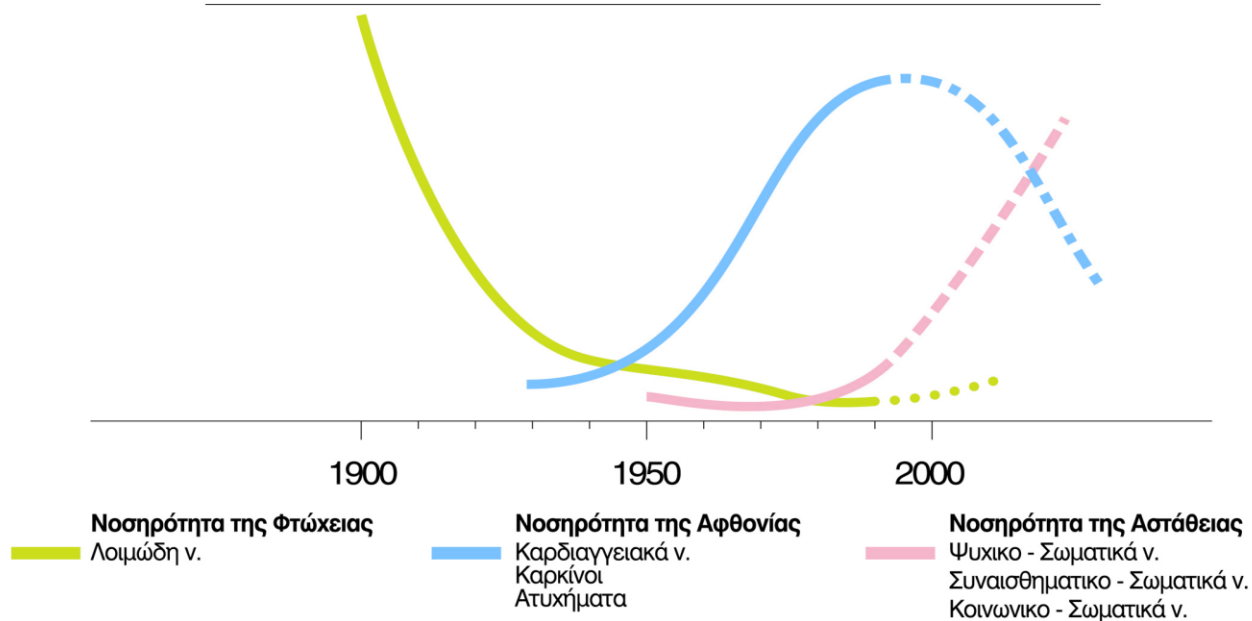
ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΥΓΕΙΑ

Η ΝΟΣΗΡΟΤΗΤΑ ΣΤΙΣ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 20ο ΑΙΩΝΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

- 1947: Ορισμός υγείας του ΠΟΥ
- 1977: 30η Γ.Σ. του ΠΟΥ: Στρατηγική «Υγεία για Όλους το 2000» (Health for All by the year 2000-HFA 2000)
- 1978: Συνδιάσκεψη ΠΟΥ στην Άλμα-Άτα: Διακήρυξη για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας-ΠΦΥ (Primary Health Care-PHC)
- 1985: Διατύπωση των 38 στόχων του ΠΟΥ για την Ευρώπη
- 1986: Συνδιάσκεψη ΠΟΥ στην Οτάβα: Διακήρυξη Προαγωγής Υγείας

ΟΡΙΣΜΟΙ

Προαγωγή Υγείας:
(WHO 1986)

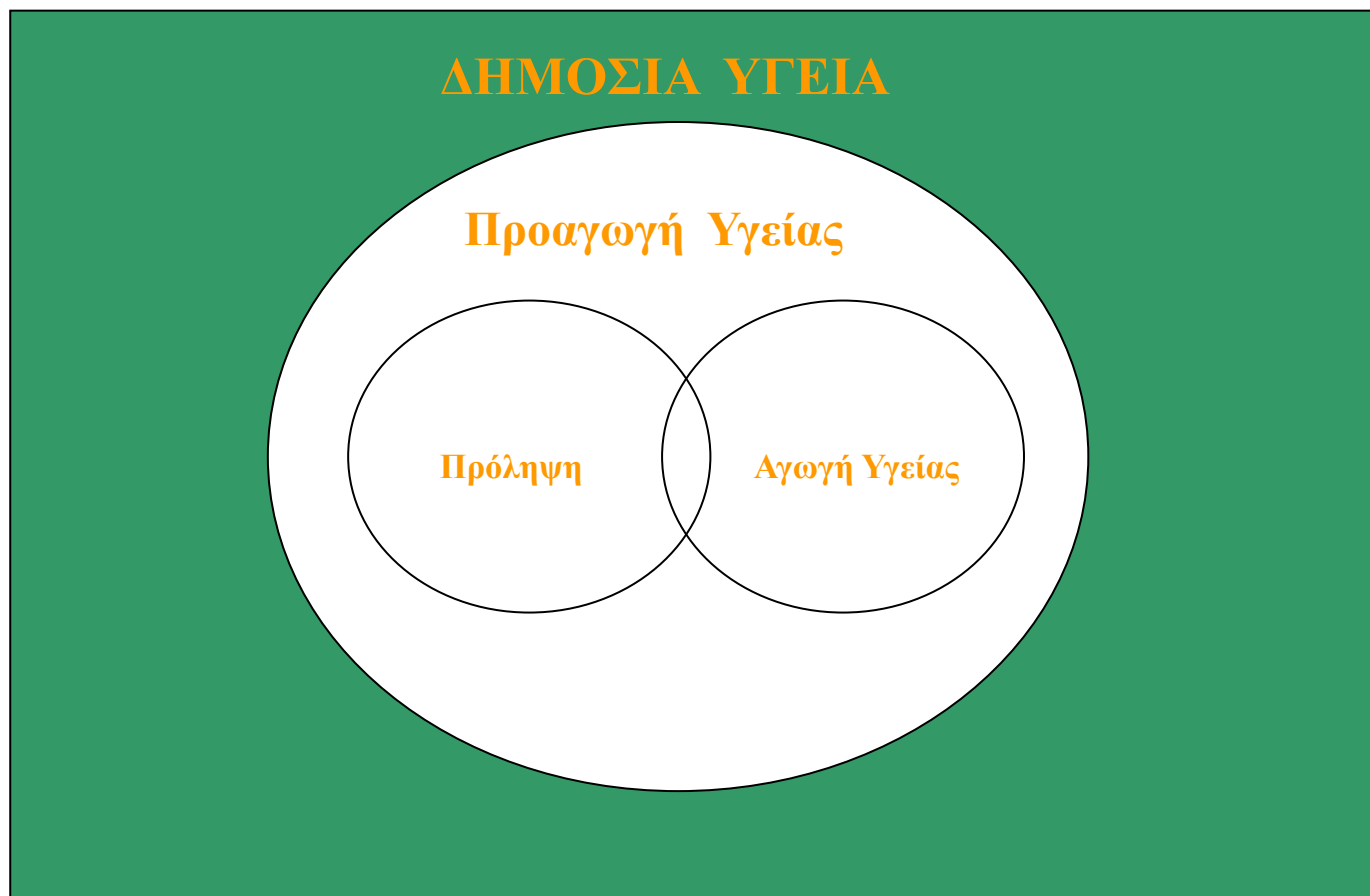
Η διαδικασία που παρέχει τη **διευκόλυνση** (enabling) σε άτομα και σε κοινότητες ανθρώπων να αυξήσουν τον **έλεγχο** πάνω στους **παράγοντες** που επιδρούν στην υγεία και έτσι να βελτιώσουν την υγεία τους

Προαγωγή Υγείας:
(Green 1999)

Κάθε **συνδυασμός εκπαιδευτικών και οικολογικών** υποστηρικτών ενεργειών για δράσεις και καταστάσεις ζωής που συμβάλλουν στην υγεία

ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ – ΠΡΟΛΗΨΗ – ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ– ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

- ολιστική αντίληψη για την υγεία
- αντιμετώπιση ανισοτήτων
- δίκαιη κατανομή πόρων
- ενδυνάμωση κοινοτήτων
- διατομεακή προσέγγιση
- επαναπροσανατολισμός Υπηρεσιών Υγείας
- ενεργοποίηση πολιτών
- αναγνώριση των οικολογικών επιδράσεων στην υγεία

ΟΙ ΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

- Η κατάσταση υγείας μπορεί να αλλάξει
- Η αρρώστια και τα αίτιά της μπορούν να κατανοηθούν
- Κατάλληλα προληπτικά μέτρα μπορούν να αναπτυχθούν
- Η υγεία του ατόμου επηρεάζεται από ευρύτερους παράγοντες (περιβάλλον, κτλ) και όχι μόνο από τη συμπεριφορά
- Αλλαγή σε ατομικές/κοινωνικές συμπεριφορές μπορεί να αλλάξει την κατάσταση υγείας
- Άτομα, ομάδες, κοινότητες μπορούν να αναλαμβάνουν την ευθύνη για την υγεία τους και τη συμπεριφορά τους
- Η ατομική ευθύνη δεν πρέπει να αντιμετωπίζεται ως “ενοχοποίηση του θύματος”
- Για να αλλάξει η συμπεριφορά υγείας πρέπει να παρέχονται στο άτομο κίνητρα και να είναι έτοιμο για αλλαγές

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Η Π.Υ. σημαντικό μέρος της Δημόσιας Υγείας

Η Π.Υ. στοχεύει στην ενίσχυση της θετικής υγείας (σωματικής, ψυχικής, κοινωνικής ευεξίας) σε συνδυασμό με την πρόληψη της αρρώστιας

Η Π.Υ. συνδυάζει: επικοινωνία, εκπαίδευση, νομοθεσία, οικονομικά μέτρα, οργανωτικές αλλαγές, κοινοτική ανάπτυξη και αυθόρμητες τοπικές δράσεις κατά των παραγόντων κινδύνου

Π.Υ. = Αγωγή Υγείας x Υγιής δημόσια πολιτική

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

PUBLIC HEALTH
MEDICAL SCHOOL

ΟΡΟΙ ΚΛΕΙΔΙΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ενδυνάμωση (empowerment)

Διευκόλυνση (enabling)

Μεσολάβηση (mediating)

Υπεράσπιση (advocating)

ΟΡΙΣΜΟΙ

Αγωγή Υγείας:
(Simmonds 1976)

Η αλλαγή συμπεριφορών που απειλούν την υγεία σε ατομικό επίπεδο, ομαδικό ή πληθυσμιακό, σε συμπεριφορές που συμβάλλουν στην υγεία

Αγωγή Υγείας:
(Green 1999)

Κάθε **συνδυασμός** εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σχεδιασμένων για τη **διευκόλυνση** εθελοντικών δράσεων που συμβάλλουν στην υγεία

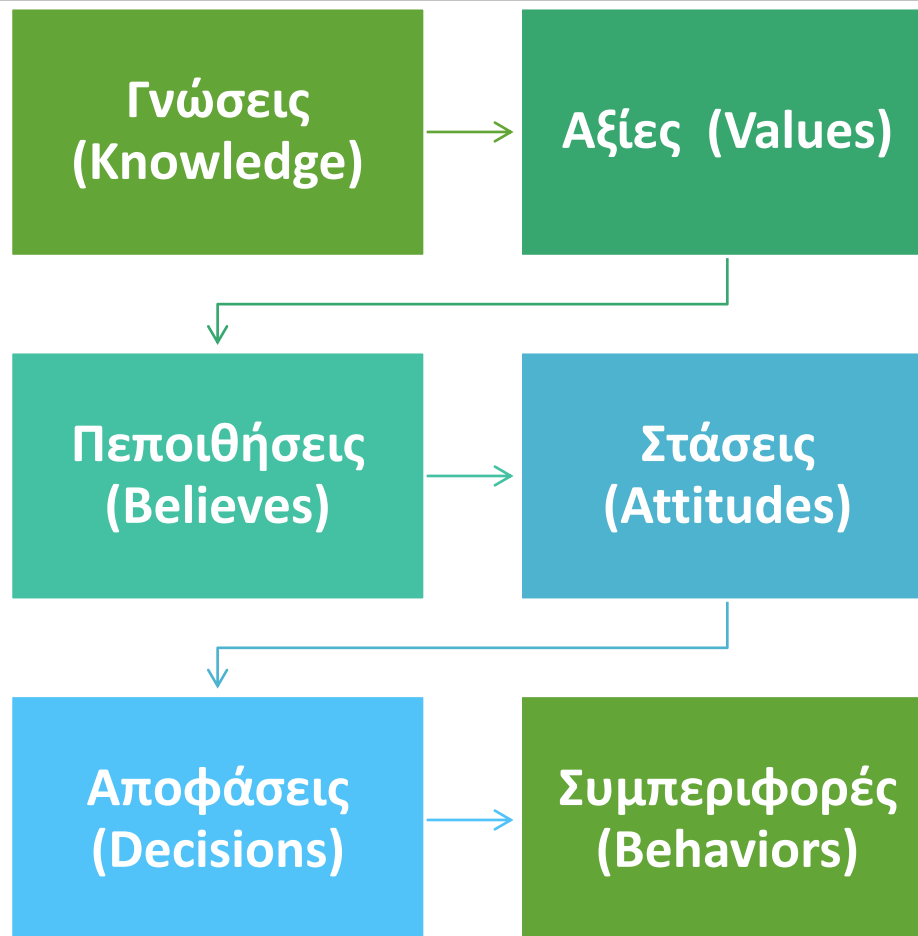

ΣΤΟΧΟΙ ΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

- Ευαισθητοποίηση
- Παροχή γνώσεων
- Αποσαφήνιση αξιών
- Τροποποίηση στάσεων
- Απόκτηση επιδεξιότητων
- Αλλαγή συμπεριφορών

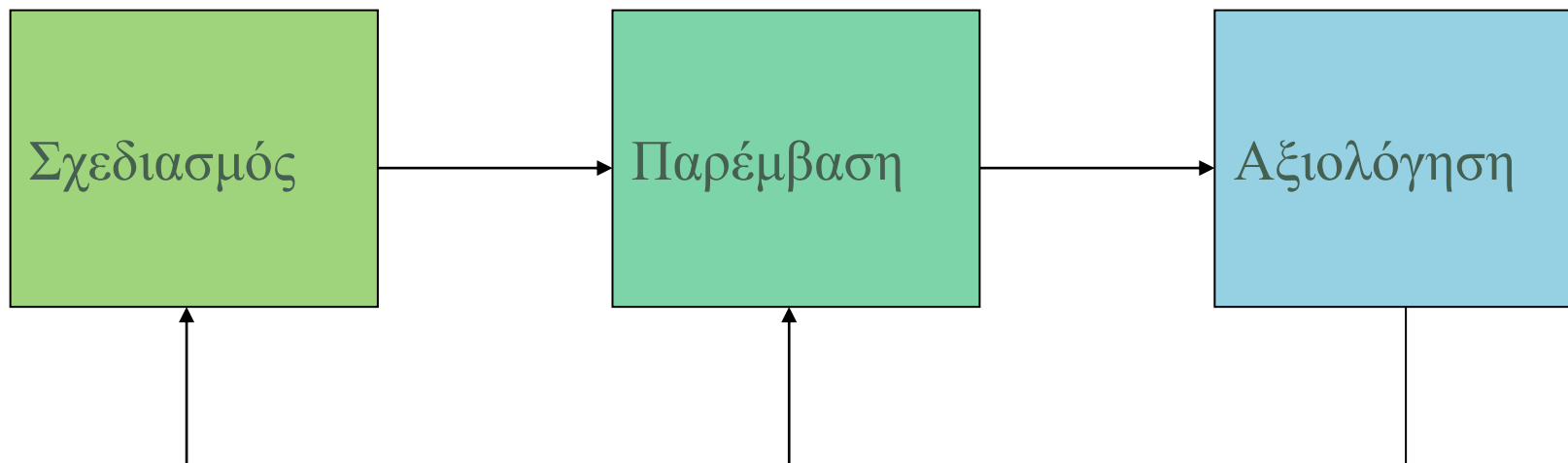

ΓΝΩΣΕΙΣ → ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΕΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΙΔΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΩΝ/ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

- ❑ Επικοινωνιακές δραστηριότητες
- ❑ Εκπαιδευτικές δραστηριότητες
- ❑ Δραστηριότητες αλλαγής συμπεριφοράς
- ❑ Δραστηριότητες αλλαγής περιβάλλοντος
- ❑ Ρυθμιστικές δραστηριότητες
- ❑ Δραστηριότητες υποστήριξης της κοινότητας
- ❑ Δραστηριότητες οργανωτικής κουλτούρας
- ❑ Κίνητρα και αντικίνητρα (κοινωνικά και υλικά)
- ❑ Δραστηριότητες εκτίμησης επιπέδου υγείας
- ❑ Κοινωνικές δραστηριότητες
- ❑ Τεχνολογικές δραστηριότητες

PUBLIC HEALTH
MEDICAL SCHOOL

ΕΘΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

**ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ
(ΕΝΗΡΗ)**

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΓΙΩΝ ΠΟΛΕΩΝ-ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΩΝ & ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ (ΕΔΝΥΠΥ)

Ίδρυση το 1992

5ετής πιλοτική λειτουργία(21 Νοσοκομεία /Αρεταίειο)

Σήμερα: 742 Νοσοκομεία

Ετήσια διεθνή συνέδρια

Στόχοι του ΕΔΝΥΠΥ:

Προαγωγή της υγείας των ασθενών

Προαγωγή της υγείας των εργαζομένων

Βελτίωση του νοσοκομειακού περιβάλλοντος

Βελτίωση των σχέσεων με την κοινότητα

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΓΙΩΝ ΠΟΛΕΩΝ-ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ(ΕΔΔΠΥ)

45 δήμοι-μέλη

Στόχοι του ΕΔΔΠΥ

- Η προάσπιση και βελτίωση της υγείας των κατοίκων των δήμων της χώρας με την ανάπτυξη καινοτόμων δραστηριοτήτων Προαγωγής και Αγωγής Υγείας.
- Η παροχή βοήθειας στους δήμους - μέλη του Δικτύου και τα στελέχη τους να αναπτύξουν τις κατάλληλες υποδομές και πρακτικές, καθώς και μορφές συνεργασίας σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, που θα καθιστούν δυνατή και αποτελεσματική την κοινοτική δράση για την υγεία.

ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

PUBLIC HEALTH
MEDICAL SCHOOL

Ίδρυση το 1996

μέλη από 31 ευρωπαϊκές χώρες

1997-2009, 7 πρωτοβουλίες, μοντέλα καλής πρακτικής

Στόχοι του ΕΔΠΥΧΕ:

Βάσεις για την ΠΥΕ στα κράτη-μέλη

Ανταλλαγή γνώσεων, πληροφοριών & μοντέλων καλής πρακτικής

